

**Izhaja dvakrat na teden, in
sicer v torek in soboto ob 4.
uri popoldne.**

Stane na leto K 10.—

7. Tea

$\frac{1}{4}$ " . . . " 2'50

Posamične številke stanje 8 vin.

**Na naročila brez doposlane
naročnine se ne oziramo.**

SOČA

Telefon št. 83.

•Vse za narod, svobodo in napredek! Dr. K. Lavrič

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v Gorici v I. nadstr. na desno.

Upravništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7
v I. nadstr. na Javo v Goriški
Tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati
loco Gorica.

Oglaš in poslanice se računijo po Petit-vrstah, če tiskano 1-krat 16 vin., 2-krat 14 vin., 3-krat 12 vin. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. Reklame in spisi v uredniškem delu 30 vin. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

Naš deželni zbor.

Tukajšnji list »Gazzettino« je priob-
čil pod naslovom »Lavorerà la Dieta?«
tak-le članek:

»Ali bo delal naš deželni zbor? Tako se vprašujejo vsi politiki naše dežele. To je vprašanje, ki pride spontano, ko se premostriva težek položaj, v katerem se nahajamo in kadar se vidi dva politika, vračajoča se z Dunaja kot dobra prijatelja, čločim je znano, da jeden hoče, da bi deloval deželni zbor, drugi pa hoče preprečiti to delovanje.

Med tem imajo stranke večine deželnega zbora seje, išoč način, da bi deloval novi deželni zbor.

Ljudski poslanci (laška ljudska stran-ka) so pripravljani za le male koncesije Slovincem, ti pa prinašajo neskončno zahtev, za katerih dobro proučavanje bi bilo treba raznih sej, kajti ni lahka stvar, umeti politiko dr. Gregorčiča. Slovenski agrarci (!), ki so prišli do veljave le po golem slučaju, imajo polno pretiranih zahtev, ki onemogočujejo delovanje deželne-ga zbora. Oni morajo biti pod vplivom po-litike dr. Gregorčiča, ki ima ves interes na tem, da se vse skupaj podere. Slovenci hočejo za namestnika deželnega tajnika dr. Grusovina pravnika svoje narodnosti. Na deželnem odboru je bil jako dober ita-lijanski pravnik, ki ume prav dobro slo-vensko; tam je bil le par tednov, na to je prošil nazaj k deželnemu hipotečnemu za-vodu. Deželni odbor ni vprašal po vzroku, zakaj bi moral ta pridni jurist nazaj, mar-več je kar pustil, da se je vrnil na svoje prvo mesto. Ako bi se nahajal ta italijan-ski pravnik še na deželnem odboru, bi bila zahteva Slovencev odveč, tako pa posta-ja zahteva teh potreba. Verjetno je po vsem tem, da je že konec zasedanja, za ta mesec namenjenega.

Tisti čas, ko razpravljate stranki večine o možnosti, da bi deloval deželni zbor in ni uspeha, pa tekaajo slovenski klerikalni poslanci iz kraja v kraj, imajo shode in pripovedujejo slovenskemu ljudstvu, da deželni zbor z »liberalno« slovensko večino ne more delovati; pri tem obdolžujejo tudi italijanske klerikalce, da so nji-

Mali listek.

Zakaj se staramo? Zakaj umre človek? — Na ta zanimiva vprašanja je odgovarjal prof. dr. Chodounský na V. kongresu čeških prirodoslovcev in zdravnikov. Najprej je predavatelj skušal definirati pojem »življenje« in pri tem je dognal da so za sedaj vse take definicije še nepopolne. Zato pa poznamo danes že precej natančno posamezne pojave življenja in po njih moremo soditi o vzrokih trajanja življenja. Treba pa je razlikovati razvoj organizma do zrelosti in dobo, ko je organizem postal že zrel, ko se ne razvija več, ko se stara in hira. Nato se je bavil s starimi teorijami o vzrokih našega staranja. Ali te razne teorije ne zadovolje današnjega raziskovalca. Največ pristašev pa ima teorije, ki navajajo za vzrok smrti zastrupljenje. Od teh teorij je zopet najbolj razširjena teorija Rusa Mečnikova, ki trdi, da umro ljudje vsled lastne infekcije potom lastnih mikrobov, ki se nahajajo v raznih organih. Svoje mnenje dokazuje Mečnikov s tem, ker je množina mikrobov v raznih organizmih v zvezi s trajanjem življenja.

hovi izdajalci. Slovensko ljudstvo je tako prepričano o tem, da če bi bile jutri nove volitve, bi gotovo zmagali slovenski klerikalci.

Italijanski liberalci se pri vsem tem ne zganejo, oni pustijo, da se širijo socialisti. Italijanski ljudski poslanci so morali iti od sela do sela razlagati kolonski zakon, da niso ljudstva zapeljali socialisti....

Italijanski liberalci so po izjavi dr. Češčutija pripravljani žrtvovati se in odstopiti celo mandate, samó da bi italijanska narodnost ne trpela v prid Slovencev. Močan italijanski blok in ne bi bilo treba prositi pri Slovencih niti koščka kruha, nasprotno, oni bi bili primorani prositi miloščine pri Italijanih.

Laški ljudski in liberalni poslanci za sedaj ne čutijo potrebe, združiti se k skupnemu delovanju v korist Furlanskega ljudstva, ampak to potrebo bodo čutili v kratkem, ko si bodo svesti uspehov, katere dosežejo socialisti v Furlaniji. Tako je in iz tega sledi, da deželni zbor ta mesec ne bo deloval«, —

Velika porcija nesramnosti je zlita v tem članku, ki zahteva nič manj in nič več kot to, da bi morali biti slovenski poslanci v goriškem deželnem zboru berači, ki bi morali prositi miloščine pri Italijanih! Torej Slovincem nobene pravice, Slovence treba stisniti v kot potom italijanskega bloka in ako bodo hoteli dobiti vinar podpore, bodo morali za to milo prositi visoko italijansko gospodo. Tako naj se godi poslancem večine prebivalstva v goriškem deželnem zboru. Tako želi »Gazzettino«, od vlade subvencionirani list. Kdo tiči pravzaprav za takim nesramnim člankom, danes ne bomo preiskovali in tudi ne pobijali posameznih trditev; povedati pa moramo, da so res tu težkoče za redno delovanje deželnega zbora, alj te težkoče izvirajo z italijanske strani.

Ko je bil deželni zbor začetkom marca odgoden, smo povedali, da je zakrivil to v glavnem klub italijanskih ljudskih poslancev, od katerih je tudi odvisna bodočnost našega deželnega zbora. **Slovenski klub** je takrat krepko varoval interese goriskih Slovencev in varuje jih krepko in dosledno tudi sedaj, kar zveni tudi iz član-

Nato je govoril o vzrokih trajanja in konca človeškega življenja. Pri vseh narodih doseže gotov odstotek ljudi zelo visoko starost, n. pr. 75 let in znano je, da je mnogo ljudi v tej in še večji starosti čisto zdravi fizično in duševno. Največja dosegljiva starost je okoli 150 let. Tako je bil star Toma Parr 152 let in od teh je preživel 130 let v težkem delu. Pri raztelesenju se je pokazalo, da so bili vsi njegovi organi zdravi. Star je bil tudi Drakenberg, ki je dosegel starost 142 let. 91 let je služil sam svoj kruh kot pomorščak. Da kdo doseže visoko starost, za to ni konstitucija merodajna. Mečnikov navaja slučaje 110 in 115 let starih ljudi, ki so bili majhni otroci. Način življenja podaljša življenje. Znani pa so tudi slučaji, da so ljudje, ki so bili notorični pijanci dosegli zelo visoko starost. Tako je postal kirurg Politmann, ki je bil od svojega 25. leta naprej redno vsak dan pijan, visoko starost 140 let. Ella Durieux, ki je spila dnevno 40 čaš kave, je umrla v starosti 154 let. Strastni kadilec Ross je umrl čez 100 let star. Sploh je vse polno starih ljudi, ki so kadilci. Najvažnejše je podedovana dispozicija, dober koren kakor pravi narod. Dostikrat pa vplivajo tudi zunanji momenti — zanimi-

ka v »Gazzettinu«. Naši poslanci želijo korenite spremembe v deželnem gospodarstvu, spremembo sistema davčnega obremenjenja in hočejo jasnih določil, kako se dohodki porabijo; hočejo, da smo Slovenci pošteno zastopani v deželni hiši, ne da bi bili poslanci goriških Slovencev berači, ki bi morali prositi miloščine pri gospodih Italijanih. Naši poslanci branijo slovenske koristi in tako hočejo vstvariti tla, na katerih bo mogel deželni zbor delovati uspešno za celo deželo in ne samo za Furlansko stran. Slovensko ljudstvo naj le zaupa našim posalcem in jim stoji na strani v borbi z Italijani, ki so taki, kakor se kažejo v gornjem članku.

Kar se tiče novostrujarjev, je res, da letajo po deželi in begajo ljudi — ali če je kdo kje, ki misli, da bi se razmere spremenile kar čez noč Slovincem v prilog, ako bi žmagali novostrujarji pri deželnozborskih volitvah, mu povemo, da se jako moti. Ako bi hoteli novostrujarji pošteno zastopati slovenske koristi, bi zadelj na jednake težkoče, kakoršne so sedaj; ako bi se pa vrgli pod noge italijanskemu klerikalcu ali liberalcu, potem bi deželni zbor deloval, ali ne v korist Slovincem, ker slovenski poslanci bi bili v takem slučaju primorani prositi miloščine pri Italijanih!

Položaj je težak. Težko stališče imajo naši poslanci ali so možje na svojem mestu, ki krepko zastopajo in branijo slovenske koristi. Slovensko ljudstvo, zaupaj jim! Vsakdo v deželi pa tudi ve, kako težka je borba z Italijani, ki mislijo vedno in vedno, da bodo tiščali na vekov veke Slovence pod svojo peto!

Propadanje socialne demokracije med Goriškimi Slovenci.

Dne 24. pr. m. se je vršila v Gorici VI. deželna konferenca jugoslovanske socialnodemokratske stranke na Goriškem. Ta konferenca je pokazala očitno propadanje socialnodemokratske stranke med Goriškimi Slovenci.

Iz poročila, podanega na tej konferenci, posnemamo v glavnem:

vo je, da dožive zakonske dvojice čisto enako starost. Barakova je bila stara 128 let, njen mož 118. Gallot je živel 105 let in 3 mesece, njegova žena 105 let in en mesec.

Nato je govoril prof. Chodounský o makrobiotiki, kako umetno podaljšati ljudsko življenje. Resnica je, da je dober mozeg temelj dolgega življenja, ali tudi druge stvari uplivajo na dolgost življenja.

Najbolje in najlažje se doseže dolgo življenje, če so vsi organi vedno v delu. Organ, ki počiva, ki ne deluje se zanemari in polagoma popolnoma propade. Najvažnejši organ je pa mozeg in na tega je treba najbolj paziti. Če je mozeg zadostno zaposlen, potem ohrani svežost. S sistematičnim duševnim delom se to doseže najlažje. Enako vpliva na mozeg tudi duševno razpoloženje in nad vse mu škoduje pesimizem, žalost, težke skrbi itd. Zato se moramo ohraniti veselo naziranje in predvsem pri otroku skrbeti za temu priinerno vzgojo. Delo in veselje sta najboljše zdravilo za mozeg.

Tudi ni važno, če se je mnogo ali če se je dostikrat. Temveč jesti je treba ved

Stranka šteje 25 političnih krajevnih organizacij. Torej 25, ali razven v 6 organizacijah (Podgora, Solkan, Vrtojba, Nabrežina, Skrilje in Pevma) v drugih ni bilo skoro nobenega gibanja; socialnodemokratske organizacije sploh se pričenjajo zavedati svoje eksistence šele takrat, ko nastopijo volitve v deželni ali državni zbor. Gibanje pri zadnjih deželnozborskih volitvah je bilo na slovenski socialnodemokratski stranki mnogo manj živahno nego ob državnozborski volitvi leta 1911, dočim se je v Furlaniji pokazal velik narast socialističnih glasov. Italijanski liberalci so v Furlaniji proti socialistom v manjšini; na italijanske socialiste pride tam glasov 2878, na italijanske liberalce 2449. Število socialističnih glasov na slovenski strani je padlo od zadnje državnozborske volitve za 274 glasov; pri državnozborskih volitvah 13. junija 1911. je bilo med Slovenci socialnodemokratskih glasov 2034, pri lanskih deželnozborskih volitvah 1760. Na Krasu je znašala zguba skoro 500 glasov, ker so posamezne občine v bližini Nabrežine docela odpadle. Poročilo pravi, da padanje glasov je zakrivilo najbolj nesoglasje pri okrajni organizaciji v Nabrežini. Poročilo meni, da šibkost socialnodemokratske pozicije v Nabrežini umejajo narodni voditelji in smijejo se po Krasu skupine N. D. O.

Poročilo pravi dalje: »Strokovne organizacije so vsled gospodarske krize onepešale, tako da štejemo danes le organizacijo tiskarjev in klesarjev in 5 skupin železničarjev, dočim so ostale organizacije skoraj docela prenehale. Isto velja za izobraževalna društva, od katerih deluje le ono v Solkanu pravilno. Tudi mladinske organizacije so docela zaspale. **Pravi vzrok vsega tega pešanja je pomanjkanje izobraženih in vnetih agitatorjev — proletarcev.** Kajti uspešna je agitacija med delavstvom edinole, kedar jo vodi s celo dušo proletarec sam. Vsa dobra volja glavnega odbora in okrajnih odborov in vse znanje inteligentov v stranki nič ne pomaga, ako ni izobraženih delavcev, ki z živo besedo in s prijateljskimi stiki obujajo delavstvo vsak v svojem kraju k organizaciji. Odstopajoči odbor se mora

no in v svojem času, da deluje organizem vedno. Ljudski nazor, da so le lahko prebavljive jedi koristne je napačen, ker treba je jesti tudi tako hrano, ki zahteva od želodca več napora. Vztrajnost srca in pljuč se najbolj spopolni s telovadbo. Mladi ljudje, ki ne telovadijo, si krajšajo življenje.

Nedavno je umrl filozof Büchner, ki je napisal, da je v moči vsakega človeka, da kolikor mogoče oddalji nesposobnost svojega telesa. S tem pa ne misli nobena težkosrčne bojzani pred zabavami, temveč le pametno izbegavanje nevarnostim. Dokaz temu je visoka starost veleumov kakor: Viktor Hugo, Goethe, Mommsen, Hals, Michelangelo, Bunsen. Najboljše sredstvo za dolgo življenje je strah pred lenobo, nedelavnostjo, pasivnostjo. Borimo se, ali ne udajmo se, ker z dobrovoljnim mirovanjem zapademo prečasnó smrti. Zato pa je tudi napačen nazor starih ljudi, da je treba v starosti počivati. S tem dosežejo le, da polagoma vsi organi vedno manj delujejo, dokler sploh ne prenehajo. Isto velja pa tudi za narode. Kateri narod bo delaven in marljiv, ta doseže visoko starost, drugače pa propade in naj bo še tako mnogoštevilen.

spominjati tudi **hirajoče organizacije**, ki je vzdrževala »Delavski dom« v Gorici. Bila je ustanovljena 7. februarja 1910. S stroškom 892 K 94 vin. so priredili primerno spodobne društvene prostore ter se je sestavila tudi lepa čitalnica. Za vzdrževanje »Delavskega doma« so se obvezale organizacija tiskarjev z 20 K, zidarjev z 10 K, železničarjev z 8 K, pekov z 6 K, čevljarjev z 4 K, izobraževalno društvo z 5 K, giovani italijanski s 5 K, pevski zbor s 5 K in skupna italijanska in slovenska deželna organizacija z 10 K. Ker je izven tiskarjev in železničarjev in slovenske deželne organizacije odpadlo vsako prispevanje, so se morali prostori zožiti na polovico in je danes vprašanje, ali se more zdržati še nadalje »Delavski dom«!

Poročilo končnje z vsklikom: **Proti vsemu temu žalostnemu stanju je le ena in edina odprava, to je agitacija sodrugov — delavcev samih in boj proti alkoholizmu.**

Unela se je debata o poročilu in sodrug J. Srebrnič iz Solkana je očital glavnemu odboru, da ni imel inicijative in je bil čisto brezbrizen v važnih zadevah kakor n. pr. pri vprašanju volitev v občinski svet v Gorici. Manjka vodilne ideje, dasi priznava, da je največ krivo delavstvo samo, ker se premalo briga za organizacijo in tu je zopet glavni vzrok alkoholizem.

Sodr. A. Srebrnič iz Solkana tudi očita, da je predvsem mrtvilo v stranki kriva organizacija v Gorici, ki popolnoma spi. To je posebno pokazala proslava 1. majnika, na kateri sploh ni bilo udeležbe iz Gorice, marveč so bile zastopane le okoliške organizacije.

Sodrugi Tuma je na to reševal socialno demokracijo, češ, da poročilo pač ne more obsegati nič drugega nego dejanske dogodke. Ako pa poročilo ne kaže nobene spremembe izza prejšnjih let, potem je to le dokaz, da delavstvo ne kaže potrebnega interesa in vsled tega tudi odboru ni mogoče dajati inicijative. Prejšnja leta se je odbor vsakokrat po volitvah obrnil na vse organizacije in posamezne zaupnike, da bi se delo v vsaj deželi oživilo in nadaljevalo, ali navadno je bilo le malo uspeha. Politično gibanje je le ob času volitev, kadar pa so volitve prestane, pa vsa inicijativa odbora nič ne pomaga. To je bil tudi vzrok, da je odstopil on kot predsednik odbora, ker so od njega, kot inteligenta, pričakovali, da opravlja nekako vse gibanje sam, dočim je vse gibanje le zdravo, če izhaja od proletarcev samih.

Iz tega poročila je jasno razvidno, da propada socialna demokracija med Slovenci na Goriškem in da se jasni prav na kraških tleh, kjer so imeli soc. demokracije do zadnjega časa najtrdnjšo zaslombo. Tam pač najbolj vidijo, kaj se godi v Trstu in vidijo, kaj se godi sedaj v Nabrežini. Socialni demokratje sovražijo narodne slovenske delavce in kmalu bi se bilo zgodilo v Nabrežini, da bi bil delavec delavca pohajal! Mislimo, da bi se bilo pač dalo doseči sporazumljenje med delavci in gospodari glede novega razmerja med delodajalci in delavci, ko je potekla delavna pogodba, samo če bi ne bilo take napetosti na socialnodemokratski strani. Sovražstvo do narodnih delavcev je soc. demokratom očitno v škodo. Sa-

mi pehajo delavce od sebe, ker poleg sebe ne trpijo drugega nego soc. demokrata. Škoda radi tega ne bo majhna! — V Nabrežini je večen spor, v Nabrežini pa se tudi vidi, kako vodi socialna demokracija v potulčevanje! **Slov. socialni demokratje pošiljajo svoje otroke v Legino šolo! Škandal!**

Socialna demokracija se ne prilagodi, značaju Slovenca, marveč pretvori, kogar dobi v kremplje, v neko mednarodno zmes, iz katere skoči na dan čez nekaj let — Italijan! Tako je, polno dokazov je za to. Zato pa je le prav, da se izkorenini soc. demokracija iz našega ljudstva, ker mu je le v kvar! Slovenski delavec naj bo dobro organiziran pa v **slovenski narodni organizaciji!** Pri raznarodovalcih in hujšakih ni mesta zanj!

Regulacije rek in pritokov. „Vse za Furlanijo!“

Radi silnega deževja v mesecu maju so trpeli vsi deli naše dežele. Trpela je seveda tudi Furlanija. To povodenj je izrazil furlanski državni in deželni poslanec dr. Bugatto pri ministerstvu za javna dela, kjer se je zavzel za to, da naj se stori brez odloga vse kar treba tudi za varstvo nižje Furlanije, **ker se je že toliko storilo za gornje dele rek in hudournikov naše dežele.**

Povdarjal je v omenjenem ministerstvu prvotne namene vlade in vodstva regulacijskih del, po katerih bi se moral pred vsem, najprvo, regulirati spodnji tok Soče, da se tako zagotovi neškodljivost pritoka iz gornjih tokov, kjer so že napravljene poprave in je pritok radi teh silnejši. Poslanec je povdarjal — potem še potrebna dela gledé zaliva v Pancanu in v Gradežu in posebno še plovnost spodnje Soče do Pierisa. Vsled tega, kar je omenil, naj bi ministerstvo opozorilo tehniško komisijo, da naj se povrne k prvotnim načrtom in naj odslej vse prihodnje **troške izključno ali pa vsaj po ogromni večini določi za spodnjo Furlanijo.** Potem je šel dr. Bugatto s takimi težnjami še k ministrskemu predsedniku Stürgku.

Je že lepo in prav, ako se poteguje poslanec za koristi svojih volilcev, njegova dolžnost je to. Dr. Bugatto se je imel zavzeti za kritje škode, če jo je napravila povodenj v Furlaniji, imel se je zavzeti za pospešenje regulacijskih del, ali to pa nikakor ne gre, da hodi dr. Bugatto okoli ministrov v **škodo slovenskega prizadetega dela dežele.** Dr. Bugatto vendar ve, da regulacija gornjega toka Soče ni dovršena, da je reguliranega doslej bore malo, da pa se vršijo regulacije na veliko v Furlanski nižini. Vsak človek, ki zna malce misliti, je sodil, da prične regulacija Soče in pritokov v gornjem delu, v naši deželi pa je bil napravljen tehniški nesmisel, načrt za najprvo regulacijo Soče in hudournikov v Furlaniji in za nekatere krparije v gornjem toku. To so izposlovali v glavnem laški liberalci s Pajerjem, laški klerikalci jim sledijo in Bugatto hoče imeti odslej kar vse, kar se določi za regulacije, **izključno za Furlanijo.**

»Vse za Furlanijo!« To je bilo geslo laških liberalcev, dokler so gospodovali v deželni hiši, to geslo so podedovali po njih laški klerikalci in dr. Bugatto hodi okoli po Dunaju in zahteva, da se daljni troški za regulacije porabijo v Furlaniji.

Ne razumemo, kako more on govoriti na Dunaju tako, kakor da regulacije gornjega toka Soče ni več treba, da je že napravljeno, kar se je moralo napraviti in da vsled poprav v gornjem toku treba zagotoviti neškodljivost prav vsled poprav silnejšega pritoka iz Gor v Furlanijo. No, sedaj vsaj vemo, zakaj je tako nujna potrebna regulacija v nižini! Mi, ki poznamo gornji tok, pa sodimo, da bi bila edina pametna in umestna najprvo regulacija gornjega toka potem spodnjega. Tistega vsled poprav silnejšega pritoka iz Gor ne pozna noben človek, služiti pa ima ta silnejši pritok v namen, da naj dobi odslej vse prispevke Furlanija, da naj se hitro regulira vsa Soča v Furlaniji, da ne bo delal pritok iz Gor škode!

Napravljen je vendar načrt za regulacijo Soče in pritokov. Mi sicer ne moremo biti zadovoljni s tem načrtom, ali ven-

dar naj se drži vsaj ta načrt in se določajo dela tudi v Goratem delu dežele! Dr. Bugatto pa hoče preobrniti načrt in imeti vse za Furlanijo! Sicer je res rekel na koncu, ko je menda spoznal, da je samogoltnost le prevelika, da če ne že izključno pa v pretežni večini — toda ta »pretežna večina« naj bi bila najbrže jednaka »izključnemu«!

Pozivljamo slovenske poslance v varstvo slovenskih interesov in v nemudno zavrnitev zahtev furlanskega poslanca dr. Bugatta!

Novostrujarski shod.

(Cerkno.)

Na Binkoštni pondeljek so sklicali novostrujarji v Cerkno shod, ki naj bi pokvaril dober vtis, kojega je napravil na ljudstvo shod naših samostojnih poslancev.

Iz neprijetne zadrege, da nimajo novostrujarji na Tolminskem nobenega poslanca, so se izmotali na ta način, da so si izposodili od goriške okolice posl. Fona in Rojca — tretji v družbi je bil urednik Kremžar. Dasi je bil dan shoda dobro izbran in vreme ugodno, je obisk na shodu znatno zaostal za onim na našem shodu.

Poslanec Fon je hotel prepričati zborovalce o **škodljivosti novega davka na vino**, vendar ni dosegel svojega namena, ker bi našemu kraju — izvzemši župnišča — tak davek nič ne škodoval — pač pa koristil!

Da deželni zbor ne deluje — temu so, po Fonovih zavijanjih dejstev — krivi samostojni poslanci, ker hočejo zvišati učiteljsku plačo za 25%. Dobro, da so naši poslanci to stvar ljudstvu temeljito razjasnili, ker isto sedaj ve, da se gre za **deželni šolski zalog**, vsled kojega bi pri nas šolske doklade padle za polovico; če bi se vsled tega tudi plače učiteljsvu izboljšale, bi bilo to le postranska posledica te reforme. Na dobičku bi bil v prvi vrsti kmet, ki bi mu odpadlo 70 do 80 odstotkov šolskih naklad — vsled česar bi privoščil tudi učitelju 25% in povešek plače. Dasi je Fon v svojem govoru mojs trsko zavijal v prid novostrujarjem, ni dosegel uspeha, ker je ljudstvo o stvarih bolj poučeno, kakor je mislil govornik, — **dober nauk našim poslancem, da gredo pridno med ljudstvo, in ga obveščajo o tekočih zadevah!**

Poslanec Rojca je pridigal o morali, kar zna naš dekan boljše napraviti — le žal, da ga njegove ovčice vzlic temu norejo ubogati.

Kremžar je bil bojno razpoložen, najbolj se boji Lahov in francoskih frama-zonov.

Zborovalci pa so se zbalí nadaljnjih govornikov in so začeli odhajati. Ostali pa so začeli premikati policijsko uro, ki naj bi kazala na devet. Vse razne želje in težnje, ki so se obravnavale na shodu, so stlačili v resolucijo, da bodi policijska ura ob devetih zvečer; s tem bo rešeno kmetijsko in versko vprašanje. Končno so se zedinili, da ostane kljub vsemu premikanju policijska ura ob enajstih tam, kakor dosedaj, ali kakor šebreljska cerkev po znanem premikanju.

No, zahtevali so tudi podpore v kritje primanjkljaja pri zavarovalnici za govejo živino in spremeni naj se zakon o živinoreji.

Shoda ni mogel spraviti do živahnosti niti dekan Knava s svojimi številnimi medklici, ki jih je spuščal v ta namen.

Kako je pisal A. Kosmač v zadnjem »Goriškem listu«: »Vara se vsakdo, kdor se zanaša na nerazsodnost našega hribovskega ljudstva, ker to le predobro zna izčiti bodisi še tako skromna dejanska dela od praznih obljub in visoko donečih fraz, naj pridejo to vže od kateresihodi strani«.

Velikih nesreč ni bilo niti po shodu, niti po policijski uri, ki je vzlic resoluciji triumfirala, medtem ko je istočasno alkohol dejansko podiral Rojčeve moralne pridige.

Učenca za sodarsko obrt se sprejme.

Učenska doba 3 leta. — Dobi hrano in stanovanje. Hambek, Graz, Zellergasse.

Politični pregled.

Državni proračun za leto 1914./1915. Dne 3. t. m. je finančno ministrstvo doposlalo zborničnemu predsedstvu državni proračun in načrt finančnega zakona za 1914/1915. To je prvokrat, da se nanaša proračun na celo leto, odkar se je prelo-žilo proračunsko leto na dobo od 1. julija do 30. junija. Za čas od 1. januarja do 30. junija 1914. je bil, kakor znano, vrinjen prehodni proračun. Proračun za novo poslovno leto izkazuje 3.460.726.156 K izdatkov in 3.460.387.902 K dohodkov, pometakem 261.764 K prebitka. Izdatki so se napram proračunu za leto 1913. zvišali za 318.545.014 K, dohodki pa za 318.496.363 K. Višji dohodki so naslednji: pri direktnih davkih 50.2 milijona, pri indirektnih davkih 66 milijonov, monopolih (tobak, sol, loterija) 91.7 mil., državnih obratih 42.7 mil.; skupaj 250.6 mil. Večje izdatke ima pred vsemi finančno ministrstvo in sicer v znesku 139.7 milijona, od tega 30 milijonov za izvedbo službene pragmatike, 40 milijonov za višje preodkaze deželam in 53.8 mil. za razredno loterijo. Potem so višji izdatki za skupno armado in mornarico ter deželno brambo. — Načrt finančnega zakona pooblašča finančnega ministra za najetje posojila v znesku 222.800.000 K, in sicer 120.000.000 K za železniške gradnje in nabavo voznega materiala, 102.800.000 K pa za izredne potrebe vojske in mornarice.

Moll-ov Seidlitz-prašek

je za na želodcu trpeče neprekosljivo sredstvo katero ima prednost pred vsemi drugimi dražilnimi čistil. kroglicami in grenčicami.
Cena orig. škatlje K 2—
Ponarejanje se sodnijsko zasleduje.

Mollo-vo Franc. žganje in sol

za ribanje života. — Bolečino olajšujoče in okrepitveno sredstvo proti trganju in prehlajenju vsake vrste.
Orig. steklenica K 2—
Na prodaj po vseh lekarnah in mirodilnicah. Glavna lekarna A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, Dunaj, Tuchlauben 9.
Dobiva sev Gorici v vseh lekarnah in mirodilnicah.

Naznanilo.

Usojam si naznaniti slavnemu občinstvu, da preložim

dne 1. junija t. l.

svojo pisarno iz ulice »treh kraljev« hšt 13 v ulico municipija št. 17, v hišo, kjer je imel prej pisarno zemljemerec g. Trombetta.

Priporočam se v obilen obisk

K. PALM,

zemljemerec in zapriseženi izvedenec.

150—2

Za birmo!

priporoča se:

Ivrdka Ivancič & Kurinčič

GORICA

Gospeska ulica št. 11.

V zalogi ima krasno b'ago za deklice in dečke.

Velika izber pajčolanov, svilenih trakov, rokavic, nogavic, umetnih cvetlic itd.

Uzorci pošiljine prosti.

44—5

Lampijone

za Sokolske prireditve

z monogramom Sokola

in napisom: »Na zdar!«

ima v zalogi trgovina

A. Gabršček

v »Trgovskem Domu«.

Bodite pripravljeni

na

11., 12., 13. in 14. junija

1½ ure smeh na smeh!

Poskušeni samomór. — Včeraj popoldne si je prerezala žile na levi in desni roki 30-letna Marija Berlot iz Gorice, sicer je storila to na grobu svojega očeta. Pred kratkim se je vrnila iz Trsta, kjer je služila in se vrnila k svoji materi, ki stani na Placuti, s katero pa ni mogla izhajati. Radi tega si je hotela vzeti življenje. K sreči sta bila na pokopališču navzoča dr. Bramo in Pitamic pri raztelesenju D'Collejeve, o kateri govorimo na drugem mestu, ter sta jej rešila življenje.

Poškodbo na očesu je čutil 37-letni Ivan Mihelj iz Rihemberške občine. Po zdravniško pomoč je prišel k usmiljenim bratom v Gorico.

Radi nevarnega pretenja je obsojen Anton Klement iz Tržiča na 4 tedne ječe.

Izgubila se je na poti od ženske bolnišnice po Raštelju do Travnika denarnica z večjo svoto denarja, skoraj vsa mesečna plača uradnika. Pošten najditelj naj odda denarnico proti primerni nagradi v upravništvu našega lista.

DOPISI.

Občinske volitve v Biljah so se pričele včeraj. Volil je tretji razred, kjer je bila huda borba. Zmagala je naša stranka. Glasov za naše starelšine je bilo najmanj 98, največ 112; klerikalnih največ 97.

Iz Solkana. — Cvetlični dan, katerega je priredila Slovenska Čitalnica v Solkanu v prid ljudski knjižnici, je uspel prav dobro. Dejstvo, da se je natekel dohodek 163 K po veliki večini iz malih darov, priča o zanimanju solkanskega prebivalstva za ljudsko knjižnico. Podpisani odbor si šteje v prijetno dolžnost, izreči srčno zahvalo vsem darovalcem, posebno onim, ki so volili knjižnici večji dar. Med temi nam je posebej omeniti našega častnega člana bivšega mnogoletnega predsednika g. ravnatelja Tomaža Juga.

Da je pa bilo mogoče, pri neugodnem vremenu, doseči tako zadovoljiv uspeh, je zasluga naših vrlih gg. nabiralk in nabiralcev, ki so obiskali sleherni solkanski hišo. Srčna Vam hvala požrtvovalna dekleta in mladeniči! Čitalnica prosi, da ji ostane tudi v bodoče naklonjeni. — Odbor.

Soška podružnica S. P. D. vabi vse člane na občni zbor, ki se bo vršil dne 16. junija 1914 ob 8. uri zvečer v lokalu »pri Kranjcu« v Tolminu. Spored: 1. sporočilo odborovo, 2. slučajnosti. — K obilni vdeležbi vabi odbor.

Gledališka predstava v Bovcu. — Dramatski odsek Rokod. bralnega društva v Tolminu vprizori dné 7. jun. 1914. o priliki svojega izleta v Bovec burko v 5. dejanjih »Zmešnjava na zmešnjavo«. — Začetek ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer.

Narodna Čitalnica pri Sv. Luciji ob Soči bo imela svoj občni zbor v nedeljo dne 14. t. m. ob 2. uri popoldne z običajnim dnevnim redom.

Cerkno. — Poštni avtomobil smo dobili za Binkošne praznike. Tako zunanja oblika, kakor notranja ureditev ste jako okusni. Posebno razdelitev sedežev — vsak zase — je jako prikladna in posrečena. Oprema odgovarja drugemu razredu železniških voz. Sedežev je nad dvajset. Baže dobimo še en tak voz. Upeljal jih je tukajšnji veleposestnik Ravnikar, delo je Puchove tovarne. Pošta dosedaj ne vozi. Začasno odhaja ob štirih zjutraj v Idrijo, na kar se takoj vrne v Cerkno, do tu ob šestih zjutraj k Sv. Luciji, kjer počaka vlakov ob štirih pop. in pride po peti uri v Cerkno.

V Cerknem je razpisana služba občinskega zdravnika. Stalna plača K 3000. — Prošnje je vložiti pri županstvu do konca junija.

Iz Bazovice. — V zadnjem času je pričel voziti po zaslugi nekaterih mož iz Bazovice in Lokve avto iz Trsta skozi Bazovico v Lokev. Družba si je nabavila v ta namen dva avtomobila tvrdke Saurer in je s tem odprla najlenši del zgornje Tržaške okolice tujskem: prometu.

Tudi živinski semenj bodemo imeli; otvori se 20. junija in vsa znamenja kažejo, da bode na istem dosti živine, posebno govede, pa tudi prašičev in konj.

V Prvačini priredi dne 28. junija 1914. mladina javni ples v gostilni Marije Vodopivec pri postaji: svira domača godba.

Gospodarske vesti.

Slaba letina s črešnjami. — Preskrbeli smo si drastično sliko o letošnji slabosti s črešnjami. Evo jo:

Iz Krmina izvažajo črešnje na Rusko, v glavnem v Varšavo, Lodz in Petrograd. L. 1912. so odposlali tja 100 vagonov črešenj. (Vaga obsega do 50 kvintalov črešenj v koških). — L. 1913. so odposlali sicer manj črešenj, aker je bila cena boljša, je ostal denarni uspeh isti. Letos pa so odposlali le 18 vagonov in skupiček je za okroglo 250.000 K manjši. — Tako je raz-

lika samo za postajo Krmin in samo za Rusijo. — Kako velika je škoda na sploh in v celi deželi, si lahko mislimo na podlagi gornjih števil.

Na izvoznem trgu v Gorici je bilo več: 180 kvintalov črešenj po 36 K, artičok 260 kvintalov po 78 K, graha 30 po 24 K, špargljev 15 po 78 K, krompirja 30 po 20 K, ribezja 8 kvintalov po 110 K; jagode so po 120 K kvintal, fižol po 160.

Sokolski vestnik.

Rihemberški Sokol ponovno opozarja sosednja društva in sokolstvu naklonjeno občinstvo na svoj nastop, katerega priredi v nedeljo dne 7. t. m. z bogatim vsporedom na lepo okrašenem vrtu nasproti gostilne Gerzej. Posebno se opozarja na govor g. dr. Stefančiča: Ustoličenje zadnjega slovenskega vojvode na Koroškem. — Ker je čisti dobiček namenjen za zletni fond, pričakuje se velike udeležbe. — Na zdar!

Kolesarska zveza.

Kolesarsko društvo »Danica« v Gorici naznanja, da za cestno dirko Ronkigorica, ki se vrši jutri v nedeljo odpadejo dirkačem določene denarne nagrade in se nadomestijo s krasnimi darili. — Vršil se bo ples in lavna tombola za K 200. — Činkvina za K 100. — Prireditelje se vrši v Gorici Tržaška cesta Restaurant »Paris«.

Razne vesti.

Tržaški mestni svet. (Seja z dne 3. junija.) Glavna točka dnevnega reda je proračun za leto 1914. Proračun izkazuje 21.348.610 K potrebščin in 19.582.680 K pokritja, torej 1.765.970 K primanjkljaja. Proračun je zagovarjal podžupan dr. Brocchi. Primanjkljaj je sicer velik, ali vsled splošne podražitve konsumnih predmetov ne more biti drugačen. Štedilo se je na vso moč, na drugi strani pa se je tudi veliko izdalo za mesto. Zato se naj proračun odobri. Svet. Pincherle naglašja, da je bil še pred tremi leti proračun veliko ugodnejši. Primanjkljaj je zelo visok, izdatki za šolstvo so narasli naravnost neverjetno, vse pa kaže, da nima bilanca več iste stabilnosti in elasticite ko prej. — Nato je govoril dr. Wilfan. Za proračun ne more glasovati niti v celoti, ker večina ne daje niti okolici, niti slovenskim občanem tega kar bi morala. Občina je dolžna skrbeti za okolico, v resnici jo pa popolnoma prezira. Pritožbe proti »capovilom« so na dnevnem redu, čisto nepostavno ne poznajo na magistratu slovenščine, na šolskem polju se daje okolici veliko, veliko premalo. In vendar

ne bi bil Trst provinca, če ne bi mel okolice. Sedanji sistem se mora premeniti, ali pa naj dobi okolica svojo avtonomijo. Pa tudi iz demokratičnega stališča iz stališča civilizacije mora glasovati proti proračunu, ker v njem se negirajo bistveni pojmi civilizacije in demokracije, enakost in pravičnost. Izvajanja dr. Wilfana so zelo silno uplivala. Potem so govorili še drugi svetovalci, nakar je zaključil župan sejo.

Nadaljevanje generalne razprave o proračunu. — Dr. Wilfanu je odgovarjal svetnik Ara. Povdarjal je, da je vladno nastopanje in pa prodiranje Slovencev prisililo Italijane, da so pesimisti in da ne morejo dovoliti nobene utrakovizacije, nobene dvojezičnosti. Kakor hitro bi to dovolili bi nastale v Trstu iste razmere ko v Pragi. (S tem ga je svetnik Ara polomil, da ga ni mogel bolj.) Zato bodo še v naprej vršili svoje »zgodovinsko poslanstvo« in branili laški značaj Trsta. — Odgovarjal mu je socialni demokrat dr. Puecher. **Proračun je naravnost katastrofalen.** Razveseljivo je le to, da priznava večina nizernost svojega gospodarstva. Govornik je za narodni sporazum; do katerega še gotovo pride, čeprav ovirajo to slovenski in laški voditelji. — **Okolica se ne sme ločiti od mesta, ker bi to bilo prehud udarec za Trst.** Nato so govorili še člani večine, ki so očitali socialnim demokratom, da premalo nastopajo proti Slovincem. Konec seje ob 11 in pol zvečer.

Barbarstvo. — Starim vitežom, ki so se ponašali z analfabetizmom, s surovimi poboji, tlačanjem svojih podložnikov, tem pač ni mogoče pripisovati smisla za kulturo. Ali v nečem so vredni posnemanja in pohvale, kot močnejši so ščitili vdove in sirote in nikdar se ni spozabil niti zadnji klativitez, da bi dvignil svojo težko roko nad ženo. — V Trstu, kjer sedaj tako bujno cvete laško prefepaštvo, so napadle poulične barabe, (drugega naslova ne moremo rabiti pri najboljši volji) dve gospodični, ker sta prodajale cvetlice za naše šolske potrebe. Iztrgali so jim cvetlice iz rok, jih raztrgali in pomendrali s svojimi nečednimi nogami. Ves dogodek je tako žalosten znak laške podivjanosti v Trstu, da je odveč vsaka beseda. Ubogi Dante, če bi znal, kakí ljudje se ponašajo danes z njegovim imenom!

Dijak — razbojnik. — Včasih smo brali, da je odšel med razbojnike dijak, ki je bil otrovan od prevelikega branja indijanskih in drugih povesti. Navadno se je hitro končalo tako razbojništvo, saj je bilo porojeno iz hrepenenja po burnem življenju, brez vsake misli na dobiček. Roman-tična doba je končana in danes moremo že tudi brati o dijaku, ki je postal le iz pohlepa razbojnik. Mladi dijak Pietro Rossi je napadel v prvem razredu brzo-vlaka na progí Florenca-Assissi bogato

Američanko, jo težko ranil z revolverjem in jo oropal. Ko je pobral njene stvari je izstopil na prvi postaji. Na postaji Arezzo je bil aretiran. Pietro je bil sin bogatih starišev, kot dijak pa se je udal kartam in ženskam in zato mu je vedno manjkalo denarja. Začel je z običajnim »pumpanjem«. Najprej je oblezel vse tete, strice in sorodnike, ko so se ti naveličali večnih prošenj, je začel zahajati k oderuhom. Podpisoval je menjice in proti visokim obrestim, dobival sredstva za nadaljevanje svojega pogubnega življenja. Ko mu je ugasnil ta vir, je začel si izposojevati denar pri svojih prijateljih. Od doma so mu odrekli, ker ni delal nobenih izpitov, vsako pomoč in tako je padel od stopnje do stopnje. Ko se je vozil skupno z bogato Američanko, pa ga je nakrat prevzela misel, da si pomaga z enim samim drznim dejanjem — in postal je razbojnik. Ko je oropal Američanko je šel v Arezzo, obnašal se tako, da so ga imeli takoj vsi na sumu in da je bila prav kmalu končana njegova slava. — V vsem se vidi, da ni v svojem srcu Pietro Rossi ravno slab človek, a zagazil je že tako daleč v blato, da je rešitev skoraj nemogoča. Takeka čaka sedaj mesto lepe prihodnosti kot doktor — ječa in sramota. Tragedija mladega človeka, ki prehitro okusi prijetnosti življenja.

Velika poštna tatvina v Trstu. — 2. junija se je pričela proti poštnemu oficijal Franu Biekarju porotna razprava. Obtožnica dolži Frana Biekarja, da si je prilastil denarno pismo z vsebino 127.000 K. Denarno pisano so odprli v Avstro-ogrski banki, ko so pa tam odprli pismo so dobili mesto denarja le prazen papir. Na kuverti pa je bila pisava Biekarja in zato bi bil on izvršil tatvino. Povabljeni in zaslišanih je bilo nad 40 prič. Obtoženec taji vsako krivdo dosledno in trdi, da je izvršil kdo drugi tatvino, ki da je potem ponaredil njegovo pisavo. Obravnava je trajala 4 dni. Po enournem posvetovanju so porotniki soglasno zanikali vprašanje krivde, nakar je bil Beikar oproščen.

Žrtev laškega barbarstva. — Na otoku Čresu je umrl 29. maja hišnik Narodnega doma Kružič. Ko je bil 1. aprila politični sestanek v Čresu je vrgel nek Italijan dinamično cigaro pred Narodni dom, ki je eksplodirala in težko ranila vratarja Kružiča. Izgubil je vid, trpel grozno, dokler ga ni smrt rešila hudih muk. 31. maja je bil njegov pogreb. Veličasten, kakor ga ni še videl Čres. Na grobu je govoril predsednik Čitalnice g. Jeronim Defilipis, ki je v krasnem govoru se poslovil od ranjkega, ki je bil zvest hišnik Narodnega doma. Nato so govorili še drugi in so lepi govori ganili ljudi do solz. — Slava njegovemu spominu!

Sorodnikom, prijateljem in znancom naznanjamo podpisani prežalostno vest, da je naša predobra mati, hči in sestra, gospa

Amaliya vdova Hribar roj. Rubbia

včeraj, dne 5. junija ob 8 $\frac{1}{2}$ uri zvečer v 56. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti, po dolgi in mučni bolezni mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb trupla blage pokojnice bo v nedeljo, dne 7. t. m. ob 2 $\frac{1}{2}$ pop. iz hiše žalosti ulica Giosuè Carducci št. 15. Truplo se prepelje v župno cerkev sv. Ignacija, kjer se blagoslovi, od tam pa na mestno pokopališče, kjer se položi v družinsko grobnico k večnemu počitku.

GORICA, dne 6. junija 1914.

Teodor,
trgovec.

Angelj,
c. in kr. rač. nadporočnik
pri c. kr. pešp. št. 47.
sinova.

Antonijeta,
Elizabeta,
hčeri.

Josipina vd. Rubbia roj. Casagrande,
mati.

Terezina vd. Andrejčič roj. Rubbia,
sestra.

Prosi se, da se opustijo sožaljni poseti.

Novela o razbremenitvi sodnij.

Na podlagi § 14. izdana novela o razbremenitvi sodnij ima namen odstraniti vse ovire, ki so nastale vsled preoblastitve sodnij ter je tudi v interesu prebivalstva, ki smo z vsoto zahtevati, da se njegove zadeve hitro rešijo. Sodniški posli so se razvijali do leta 1898. mirno in enakopravno, od tedaj pa se razvijajo skokoma. Tako je bilo 1899. leta pri okrajnih sodnijah 1.247.448 tožb, 1909. leta 1.884.783, 1912 leta pa že 2.290.449 tožb. Največji kontigent daje Galicija in Bukovina, namreč 1.447.873 tožb. Tam se je število bagatelnih tožb podvojilo, število tožb pri okrajnih sodnijah pa potrojilo. Število eksekucij je poskočilo še bolj. Pri sodnih dvorih je poskočilo število meničnih tožb za 118% in število drugih tožb za 142,4%. Tudi število konkurzov je poskočilo. Leta 1899. jih je bilo 1124, leta 1909. že 1294 in leta 1912. 1834. Prizivi pri deželnih in okrožnih sodnijah so se skoraj podvojili, enako tudi pri višjih deželnih sodnijah. Rekurzi pri deželnih in okrožnih sodnijah so poskočili za 31,3%, pri višjih deželnih sodnijah za 53,9%. Zemljiško-knjižne zadeve so narasle od 1.227.585 na 1.809.642. Najvišji sodni dvor se je povečal od 65 na 79 članov, revizije pa so narasle od 6284 na 9836, rekurzi od 4540 na 6609, ničnostne pritožbe od 1973 na 3422, kasacijske razprave od 446 na 1229 in disciplinarne zadeve od 121 na 245.

Treba je bilo od pomoči. Povečanje števila uradnikov se ni dalo dobro izvesti, stavile so se v splošnem različne ovire; treba je bilo torej s pisarniško službo posredno razbremeniti sodnike, pa tudi to se je izkazalo kot nezadostno. Da razbremeniti sodnike, je vlada posegla po zakonskem načrtu glede izpremembe določil o reviziji in rekurzu in o razbremenitvi sodnij iz l. 1910. Ta zakona sta stopila sedaj na podlagi naredbe po § 14. v veljavo. Razbremenjene so po tej noveli sodnije vseh instanc. Nove določbe se omejujejo na civilno postopanje. Okrajne sodnije bodo razbremenjene vsled novega opominjalnega postopanja. Za Galicijo, Bukovino in Dalmacijo, kjer do sedaj to postopanje ni bilo v veljavi, se določijo 5-letna prehodna doba. V spornih zadevah do 2500 K bo odločal posamezen sodnik in ne več sodni dvor. Pri višjih deželnih sodnijah bodo sodili v onih pravnih zadevah, o kateri je sodil en posamezen sodnik, šenati 3 sodnikov. Najvišji sodni dvor pa se bo razbremenil na ta način, da bodo revizije proti dvema enako se glasečima sodbama, če vrednost spornega predmeta ne presega 1000 K, nedopustne.

Nove določbe glede sladitve vina, mošta in drozge

Odredba poljedelskega, trgovskega in notranjega ministrstva od 18. marca 1914 glede preuredbe in spopolnitve odredb glede obrata z vinom, moštom in vinsko drozgo.

Župnik Kneipp, plemeniti človekoljub

Je splošno znano, da je Kneippovo sladno kavo, kar je Kneippova okusna, zdrava in razkošna ljudska kavina pijača.

Pozor

ob tej dragini: že 23 let vedno enako poceni ter ni v ceni nikoli poskočila!

Kneippov čaj za 10 vinarjev do 30 skodelic.

Člen II. in III. odredbe s 27. novembra 1907 ne velja več. Na mesto obeh členov veljajo nastopne določbe:

Člen II.
1. a) Prošnje za dovoljenje sladitve vinskega mošta ali vinske drozge v zboljšanje pričakovanega produkta trgatve se imajo vložiti pred septembrom pri za dovoljenje pristojnem političnem uradu. V teh prošnjah se naj primeru utemelji potreba sladitve z navedbo vinograda, iz katerega so za sladitvo določeni vinski mošti in vinske drozge. Posamezne osebe, ki prosijo za takó dovoljenje sladitve, naj navedejo v svojih prošnjah površino vinograda, pričakovano množino tako sladitvi namenjenega produkta trgatve, kakor tudi množino sladkorja, ki se ga hoče dodati in kraj (kleti, skladišča itd.), kjer se namerava izvršiti sladitev. Dovoljenje se sme izdati le za produkcijski kraj ali za njegovo najbližjo okolico.

Dovoljenje sladitve obsega dobo od začetka trgatve do 15. novembra dotičnega leta.

Kdor se hoče poslužiti dovoljenja za sladitev vinskega mošta ali vinske drozge, mora to naznaniti kletarskemu nadzorniku najkasneje 48 ur pred pričetkom sladitve. Če se ne bi izvršila na ta dan sladitev, potem je treba vnovič javiti kletarskemu nadzorniku in sicer oziraje se na predomenjeno dobo.

b) Če se je morala vsled toče, povodnji ali drugih elementarnih neizgovitve predčasno izvršiti in je bila radi tega vložitev prošnje za sladitev vinskega mošta ali vinske drozge mogoča šele neposredno pred začetkom ali celo šele po začetku trgatve, tedaj je treba tako prošnjo z navedbo dejanskega položaja primerno utemeljiti in ta položaj ima krajni in občinski urad potrditi.

c) Najkasneje do 1. decembra vsakega leta pa naj javi vsakdo, ki je uporabil dovoljenje za sladitev vinskega mošta ali vinske drozge, pristojni politični oblasti I. inštanca množino dejanskega sladnega vinskega mošta ali vinske drozge in uporabljenega sladkorja.

Politične oblasti naj do 31. decembra vsakega leta javijo pristojnemu kletarskemu nadzorniku tako vsa dovoljenja za sladitev, kakor tudi zgoraj omenjene navedbe.

2. Če se hoče sladiti že uležani produkt trgatve, tedaj se mora v primerno utemeljenih prošnjah navesti vedno množino natrganega produkta, ki se ga hoče sladiti kakor tudi za to rabljenega sladkorja in dan, na kateri se naj sladitev izvrši. Kraj (kleti, skladišča itd.), kjer se nahaja natrgano blago, kot tudi posode, v katerih je uležano, je treba v prošnji tudi navesti. Ta dovoljenja naj se javijo kletarskim nadzornikom od slučaja do slučaja.

Sladitev že dovršenih vin (bolnih, pomanjkljivih, manjvrednih) v svrhu ponovnega vrenja, se sme izvršiti le v navzočnosti pristojnega kletarskega nadzornika.

I. Felberbaum - Gorica

Corso Gius. Verdi št. 11, Via Časerna št. 15

vis-a-vis izvoznega trga

Obleke za gospode, gospe in otroke

Perilo, nogavice, rokavice itd. v veliki izberi.

Novosti: športne iopice in bluže.

PALMA

je neobrabljiv kavčuk podpetnik.

3. Za izdajanje dovoljenj so praviloma pristojni oni uradi I. instance, kjer se naj izvrši sladitev; če pa gre za dovoljenje sladitve za pokrajino, ki sega na več političnih okrajev, potem je za to pristojna deželna politična oblast, ki obvesti o izdanih dovoljenjih vse politične urade I. inštanca, ki se jih tiče to dovoljenje.

(Dalje prili.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.
Tiska: »Goriška Tiskarna« A. Gabršček (odgov. J. Fabčič).
Zalaga: Družba za izdajanje listov »Boča« in »Primorec«.

POZOR! Pfaffov šiv. stroj prekosi vse druge.

Pfaffov šiv. stroj je najbolj pripraven za vsako stroko šivanja tudi za umetno vezenje. Poduk za umetno vezenje se daje v trgovini!!

Pfaffov stroj teče na kroglicah in brez vsakega ropota - šuma!

V zalogi se tudi nahajajo šiv. stroji pripravljeni za domačo rabo in obrt, jamčeni (garantirani) za 5 let za K 76.—.

Angleška dvokolesa Premier, Es—ka in Helios, dvokolesa Courir za ceno K 140.

Kdor je pameten, takoj mora vedeti kaj ima storiti ako potrebuje omenjene predmete. — Se priporoča

JOS. DEKLEVA in sin **GORICA**
Via Municipio št. 1.

Na prodaj je

enonadstropna hiša z vrtom

v Gorici, Via dei Tre Re št. 8, oziroma Via Codelli št. 2 po ugodni ceni.

Ponudbe v pisarno odvetnika dr. Henrika Tuma v Gorici, Via Tre Re št. 16.

Kupujte samo dvokolesa „Gerice“ in „Allena“, ki so najboljši francoski sistem in najtrpežnejše vrste hodisi za navadno rabo ali za dirke.

Šivalni stroji **Original Victoria** so najpraktičnejši za vsako hišo. Isti služijo za vsako vrstno šivanje in šitkanje (vezenje). Stroj teče brezšumno in je jako-trpežen.

Puške, samokrese, slamoreznice in vse v to stroko spadajoče predmete se dobi po tovarniški ceni pri tvrdki

Kerševani & Čuk

GORICA, na Stolnem trgu št. 9. GORICA.

Na prodaj je:

konj in dvokolesni voz skupaj ali ločeno.

Poizve se pri naredniku Werther v dragonski vojašnici. 155-1

NESTLÉ JEVA

MOKA ZA OTROKE

Poskušnje pošlje na zahtevo popolnoma zastoj Nestle, Dunaj I. Biberstrasse. 8 K

Jutri prirediteljev koles. društva „DANICE“

Vinarsko in gospodarsko društvo v Komnu

vpisana zadruga z omejeno zavezo vabi na

VIII. redni občni zbor,

ki se bode vršil

v nedeljo, dne 14. junija 1914

ob 3. urah popoldne

v društvenih prostorih v Komnu hšt. 88.

DNEVNI RED:

1. Čitanje in odobrenje zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Odobritev računa za leto 1913.
4. Poročilo o izvršeni reviziji v letu 1913.
5. Volitev nadzorstva za leto 1914.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob navedenem času, se bo vršil ob 4. uri popoldne na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki bo sklepal ne glede na število navzočih zadržnikov.

V KOMNU, dne 5. junija 1914.

„Vinarsko in gospodarsko društvo“ v Komnu vpisana zadruga z omejeno zavezo. 156-2

Na prodaj je:

konj in dvokolesni voz skupaj ali ločeno.

Poizve se pri naredniku Werther v dragonski vojašnici. 155-1

Žganjarna Robert Diehl - Celje

priporoča svojo doma žgano štajersko slivovko, tropinovec, borovničevce, brinjevec, ščipkovec, vinsko žganje, konjak; nadalje kuba in jamajka rum, grenčico, »Planinski liker«, Pelinovec ter razne vrste grenkih in sladkih likerjev, čaj Ceylov, Orange, Pekoe in Souchong.

Vzorci in ceniki na razpolago.

Adolf Urbančič,

mesar

Gorica, ulica sv. Ivana št. 7

priporoča svojo mesnico, v kateri soče meso prve vrste in vse drugo, kar spada v mesarsko stroko. — Mesnica je moderno in higienično opremljena. Na zahtevo strank se : : : pošilja meso na dom. : : :

Zvečer lahko postreže strankam, ako se zglase na dom v isti hiši I. nadstropje.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovalnice nürnberškega in drobnega blaga ter tkanin preje in nitij.

POTREBŠČINE.

Za pisarnice, kadike in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE.

za krojače in čevljarje.

Svetinjice. — Rožni venci. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Reservni fond:
K 126.014.60

Vplačani deleži:
K 48.043

Zadružnikov:
1707.

„Goriška ljudska posojilnica“

upisana zadruga z omejenim jamstvom

Telefon št. 79.

o Gorici

Ustan. l. 1883.

(v lastni hiši: Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.)

sprejema hranilne vloge od vsakogar in jih

obrestuje po 5% čistih.

Večje stalne vloge proti enoletni odpovedi po

dogovoru. — Vlagatelj so na razpolago

hišni hranilniki. Posojila se dajejo na

zastavo in osebni kredit.

Položnice poštne hranilnice

na razpolago brez-

plačno.

Mirodilnica, papirnica in tovarna šolskih zvezkov

Kožnar & Cⁱ - Gorica, tik sadnega trga.

Načenejši nakupovalni vir.

Na drobno in debelo.

Moške srajce in drugo perilo iz najmodernejših tkanin, narejeno in po meri priporoča modna trgovina

Pregrad & Černetič

Gorica, „Trgooski dom“.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen

GORICA

Jos. Verdi tekališče št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju

od 9. ure dop. do 5. ure pop.

CROATIA

zavarovalna zadruga v Zagrebu:
Edini domači zavarovalni zavod.

Ustanovljena 1884

Telefon št. 25-94

Podružnica: v Trstu, via del Lavatoio št. 1, II. nadstr.

Centrala:

Zagreb, v lastni hiši, vogal Marovske in Preradovićeve ulice.

Glavna zastopstva:

Ljubljana, Osjek, Reka, Sarajevo.

Ta zadruga prevzema pod ugodnimi pogoji sledeča zavarovanja:

1. Na življenje:

1. Zavarovanje glavnice za slučaj doživljenja in smrti.
2. Zavarovanje dote.
3. Zavarovanje življenske rente.

2. Proti škodi po požaru:

1. Zavarovanje zgradb (hiš, gospodarskih zgradb in tovarnih).
2. Zavarovanje premičnin (pohištva, prodajalniškega blaga, gospodarskih strojev, blaga itd.)
3. Zavarovanje poljskih pridelkov (žita, sena itd.)

3. Zavarovanje steklenih šip.

Zadružno imetje v vseh delih znaša K 3.375.050-88
Letni dohodek premije s pristojbinami 1.571.135-97
Izplačane škode 6.400.996-52

Sposobni posredovalci in akviziterji se sprejmejo pod ugodnimi pogoji.

Natančnejše informacije daje

Zastopnik za Goriško s sedežem v Gorici: **FRANC PERKO,** restavracija „Trgooski Dom“.

Staroslavno zdravilišče z žveplom. **Varaždinske Toplice** (Hrvaško).

Železniška in poštna postaja, telefon, brzojav.

Novo zdravilišče z električno razsvetlobo.

Staroznano radioaktivno zdravilišče z žveplom + 58° C. jako priporočljivo proti protinu, revmatizmu, ischias itd.

Zdravljenje z pitno vodo pri boleznih v vratu, grlu, prsih, jetrah, želodcu in črevesnih boleznih.

Elektr. masaža. — Blatne in solne kopeli. — Zdravljenje potom gorkega zraka. — Odprto celo leto. — Moderna oprema. — Novi hoteli. — Krasna okolica. — Vojaška godba.

Prospekte pošilja gratis.

Zdravnik: Dr. I. Lohrer.

Sedlarska delavnica

Ivan Kravos - Gorica

na Kornu št. 11.

Zaloga vsakovrstnih konjskih vpreg in raznih potrebščin za konje, kakor tudi velika izbira usnatih torbic, kovčegov za potovanje, stnic in denarnic; razni nagobčniki, ovratniki, biči, vrvice za pse itd. Barvanje in tapetiranje raznih kaleseljnov in kočij. Vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršuje točno. — Nahrbtniki za planince.

Ljubljanska kreditna banka podružnica v Gorici

Centrala Ljubljana, podružnice: Celje, Celovec, Sarajevo, Split, Trst.

Delniška glavica K 8.000.000.
Rezervni zaklad K 1.000.000

Vloge na knjižice po 4¹/₂%, v tekočem računu po dogovoru.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev, vseh vrst deviz-valut.
Borzna naročila.
Promete za vsa zrebanja.
Vnovčenje kuponov in izžrebanih vrednostnih papirjev.

Eskont menic.
Stavbeni krediti.
Predjumi na vrednostne papirje.
Srečke na obroke.

Sprejemanje vrednot v varstvo in oskrbovanje
Safes.
Nakazila v inozemstvo.
Kreditna pisma.

: Edina primorska tovarna dvokoles :

„TRIBUNA“

Gorica, Tržaška ul. 26.
prej pivovarna Gorjup.

Zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov i. t. d.

F. BATJEL — GORICA

Stolna ulica št. 2-4.

Prodaja na obroke. Ceniki franko.

IZIDOR NANUT

avtorizovana stavbena tvrdka

v Gorici

ulica Adelaide Ristori št. 5

se priporoča p. n. občinstvu za vsa stavbena dela. Izdeluje vsakovrstne načrte, proračune in kolavdacije po najnižjih cenah.

Römerbad

postaja juž. žel.
začetek sezone
prvega maja

(štajerski Gastein).
Najbolj zdravilno radioaktivno Akroto toplice Štajerskega 3. do 37. gradov C. učinkuje kakor Gastein, Toplitz, Pfäfers proti protinu, revmatizmu ženskim in živčnim boleznim, oslabelosti, poškodbam, influenci in nje posledicam. Mila, podalpska klima. — Moderni konfort. — Stanovanje po ceni. Zveze brzovlakov iz Dunaja 8. iz Trsta 8, iz Budapešte 9 ur. — Prospekti zastoj potom ravnateljstva kopališča Römerbad na Štajerskem.

Od'ikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici, na Kornu v ('asni hiši)

izvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerjega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slav. občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah